



## Tjänsteskrivelse

### Datum

2024-08-14

### Vår referens

Elena Zukauskaite  
Avdelningschef  
elena.zukauskaite@malmo.se

## **Preliminär gymnasieorganisation 2025/2026** **GYVF-2024-157**

### **Sammanfattning**

Förslaget till preliminär gymnasieorganisation inför nästkommande läsår 2025/26 har justerats utifrån den organisation som gällde under innevarande läsår 2024/25. Justeringarna har gjorts med hänsyn till elevernas efterfrågan, nämndens prioriteringar och kommunfullmäktiges mål. Preliminär gymnasieorganisation påverkas också av nya bestämmelser i skollagen. Bestämmelserna innebär att elevernas efterfrågan och arbetsmarknadens behov ska påverka dimensioneringen samt att andra kommuners utbud och dimensionering av gymnasieutbildning i samverkansområdet ska beaktas. Vidare tas hänsyn till förändringar kopplade till ämnesbetygsreformen Gy 25. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen föreslår gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att fastställa preliminär gymnasieorganisation för läsåret 2025/26.

### **Förslag till beslut**

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till preliminär organisation för gymnasieskolan för läsåret 2025/2026.

### **Beslutsunderlag**

- Tjänsteskrivelse GVN 2024-08-30 Preliminär gymnasieorganisation år 2025-2026
- Bilaga 1 Preliminär gymnasieorganisation år 1 2025-2026

### **Beslutsplanering**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2024-08-21  
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-08-30

### **Beslutet skickas till**

Utbildningschefer för gymnasiet  
Antagningschef



## Ärendet

### Bakgrund

Förslaget till preliminär gymnasieorganisation inför nästkommande läsår 2025/26 har justerats utifrån den organisation som gällde under innevarande läsår 2024/25. Justeringarna har gjorts med hänsyn till elevernas efterfrågan, nämndens prioriteringar och kommunfullmäktiges mål. Preliminär gymnasieorganisation påverkas också av nya bestämmelser i skollagen. Bestämmelserna innebär att elevernas efterfrågan och arbetsmarknadens behov ska påverka dimensioneringen samt att andra kommuners utbud och dimensionering av gymnasieutbildning i samverkansområdet ska beaktas. Vidare tas hänsyn till förändringar kopplade till ämnesbetygsreformen Gy 25.

Utbildningen i gymnasieskolan ska enligt skollagen ge en god grund för fortsatta studier och arbetsliv och ska utgöra en bas för den regionala och nationella kompetensförsörjningen. Kommunfullmäktigemålen anger att nämnden har ett uppdrag att minska segregationen och öka självförsörjningen för Malmöborna. Gymnasieutbildningen bidrar till dessa mål genom att öka elevernas förutsättningar för vidare studier och för självförsörjning.

### Regelverk och underlag på nationell nivå

Utbildningen i gymnasieskolan består av 18 nationella program vilka antingen är yrkesprogram (12) eller högskoleförberedande program (6). I gymnasieskolan finns också utbildning i form av introduktionsprogram och vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år (15 kap. 7 § skollagen).

Den 1 juli 2023 trädde nya bestämmelser i kraft i skollagen som i viss mån förändrar Malmö stads ansvar för planering och dimensioner av sitt gymnasieutbud. I organisationsärendet för föregående läsår (GYVF 2023–2022) redogjordes för de nya bestämmelser som gäller för dimensionering av gymnasieutbildning. De innebär att både ungdomarnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov ska beaktas vid dimensioneringen av gymnasieutbildning och att den ska ske i samverkan med andra kommuner i primärt samverkansområdet.

### Spetsutbildningen permanentas

Skolverket får besluta att det för nationella program i första hand ska tas emot sökande från hela landet (riksrekrytering) (16 kap. 45 och 46 §§ skollagen).

Inom de nationella programmen får det vidare finnas inriktningar och särskilda varianter, som börjar det första, andra eller tredje läsåret (16 kap. 7 och 12 §§ skollagen). Det finns möjlighet att ansöka om särskild variant (5 kap. 3 § GyF) och inom det estetiska området finns det möjlighet att ansöka om riksrekryterande estetisk spetsutbildning, om huvudmannen har samarbete med en högskola inom området. Sådana utbildningar kan bedrivas om Skolverket ger tillstånd för kommunala huvudmän, resp. Skolinspektionen för fristående huvudmän.

Spetsutbildning, dvs. möjlighet att kombinera studier i grundskolan med gymnasiestudier och gymnasiestudier med högskolestudier, har pågått som en



försöksverksamhet under ett tiotal år. Under våren 2024 antog riksdagen propositionen Att lättare få läsa i snabbare takt och på en högre nivå (Prop. 2023/24:79) som bland annat reglerar möjligheten att starta riksrekryterande spetsutbildningar inom gymnasieskolan. En uppdaterad gymnasieförordning förväntas komma under hösten 2024 och när den beslutats kommer det att vara möjligt att arbeta vidare med planering för spetsutbildning.

### **Gy25 gäller från 1 juli 2025**

I ämnesbetygsreformen Gy 25, som ska tillämpas från den 1 juli 2025 sker förändringar som påverkar gymnasieutbildningen. Ämnesbetygsreformen handlar om en ny princip för att organisera ämnen på gymnasial nivå och att bedöma och sätta betyg. Ämnesinnehållet har även justerats för att uppdatera innehållet utifrån samhälls- och teknikutveckling. Varje ämne kommer att delas in i nivåer och betygskriterierna i ett ämne blir gemensamma för nivåerna.

Några inriktningar för nationella program har förändrats i och med Gy 25.

- Estetiska programmet har fått ytterligare en inriktning, modedesign.
- Två av bygg- och anläggningsprogrammets inriktningar, anläggningsfordon och mark och anläggning slås samman till den nya inriktningen mark och anläggning.
- Inriktningen medier, information och kommunikation inom samhällsvetenskap byter namn till medier, journalistik och kommunikation.

I samband med reformen läggs hantverksprogrammet ner från och med den 1 juli 2025. Det innebär att

- Hantverksprogrammet upphör och ett nytt program, frisör- och stylistprogrammet startar med inriktningarna barberare, frisör och stylist.
- Utbildningarna inom hantverksprogrammet till florist, glasblåsare, finsnickare, guldsmed och textil med flera, blir nu riksrekryterande utbildningar med egna examensmål.

Gy25 redogjordes för nämnden i ärendet dnr GYVF-2024-2233.

### **Skolverkets regionala planeringsunderlag**

Skolverket presenterade under höstterminen 2023 regionala planeringsunderlag för gymnasial utbildning<sup>1</sup> i Skåne län och poängterade där att utbildning inom yrkesprogram bör öka. De regionala planeringsunderlagen är ett stöd för huvudmän i arbetet med att planera och dimensionera utbildning inom gymnasieskolans samtliga nationella program, introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever, och i yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar på gymnasial nivå inom komvux. Nya planeringsunderlag publiceras

---

<sup>1</sup> Skolverket (2023) Planeringsunderlag för gymnasial utbildning – Skåne län, dnr. 2022:1840



vard tredje år. Enligt Skolverket bör fem yrkesprogram öka: bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet, fordons- och transportprogrammet, industritekniska programmet samt vård- och omsorgsprogrammet. På motsvarande sätt bedömde Skolverket att andelen erbjudna platser bör minska på tre högskoleförberedande program, estetiska programmet, samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet eftersom utbildade på dessa program fortsätter till högskolestudier i lägre utsträckning, jämfört med dem som har läst andra högskoleförberedande program.

### **Befolkningsprognos och sökmönster**

Befolkningsprognosen för 2024 pekar på en något lägre ökning av befolkningen för hela perioden (2024–2033) än vad som tidigare hade förväntats. Fortfarande ökar befolkningens tillväxt för perioden men beroende på ett minskat barnafödande, minskad inflyttning samt en något högre utflyttning, är ökningen mindre än prognosticerad. Under just år 2024 förväntas dock tillväxten vara högre än i förra årets prognos. Detta beror på att skyddsbehövande från Ukraina förväntas folkbokföras detta år. Antalet unga i gymnasieåldern 16 – 19 år i Malmös förväntas öka kraftigt under prognosperioden till följd av att antalet födda ökade under 2000-talet och var på en hög nivå under 2010 – talet. Fram till 2027 förväntas antalet unga öka med ca 500 per år medan antalet därefter förväntas sjunka i slutet av prognosperioden till 100 per år (Befolkningsprognos Malmö stad 2024 – 2034).

Antagningsrapporten från 2023 (GYVF-2023-3680) visar att andelen antagna till yrkesprogram på nämndens gymnasieskolor har ökat från 40 procent år 2020 till 48 procent år 2023. Det ökade antalet antagna elever på kommunala skolor beror delvis på de insatser för ökade valkompetens inför gymnasievalet som gjordes de senaste åren. Vidare har antalet platser ökat på el- och energiprogrammet, försäljning- och serviceprogrammet, hotell- och turismprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet. Antalet av elever på yrkesprogram påverkades också av att Skolinspektionen under hösten 2023 beslutade att dra tillbaka Thorén innovation schools tillstånd för el- och energiprogrammet. Skolinspektionen drog tillbaka TAU Learning ABs tillstånd för bygg- och anläggningsprogrammet med profiler för måleri och hantverk i december 2023. De flesta av elever från dessa gymnasieskolor erbjudits plats i nämndens verksamheter.

### **Regional samverkan**

Malmö har sedan 2010 ett samverkansavtal som omfattar nationella program och programinriktat nationellt val för grupper av elever. För att möta de nya kraven i skollagen beslutade Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-05-25 § 88 att samverka med andra kommuner i Skåne och västra Blekinge angående utbud och dimensionering av gymnasieutbildning genom att fastställa bilagan till samverkansavtal för gymnasieskola. Primärt samverkansområde för Malmö innebär samverkan med 37 kommuner i Skåne och västra Blekinge. Avtalet innebär att Malmöungdomar har tillgång till alla nationella program och inriktningar i samverkansområdet. Ersättning debiteras enligt tidigare överenskommen modell för interkommunal ersättning. De justeringar som behöver göras avseende utbud och dimensionering för



gymnasieutbildning 2025/2026 har diskuterats av tjänstepersoner och politiker i samverkansområdet.

Under 2023 togs en arbetsordning fram för att planera utbildningsutbudet och dimensionering av utbildningsplatser där även överenskommelser med andra kommuner, via samverkansavtalet, och de fristående gymnasieskolornas utbud ska vägas in. Under 2024 har tjänstepersoner och politiker från samtliga 37 kommuner i samverkansområdets träffats för att arbeta med utbud och dimensionering i samverkansområdet. Styrgruppen för gymnasiesamverkan har vidare träffat förbundsordförande för friskolornas riksförbund och arbetat med planering inom ramen för Skånes Kommuner som förvaltar samverkansavtalet. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens förvaltningsdirektör och antagningschef har träffat skolcheferna för fristående skolor i Malmö.

## **Nationella program Malmö**

Det förslag som nu läggs fram till nämnden omfattar de program som erbjuds och på vilken skola.

### **Programorganisation – nationella program samt inriktningar**

Bifogat i ärendet återfinns nämndens utbildningsutbud som utgår från den gymnasieorganisation som beslutades för föregående läsår, 2024/2025. I bilagan anges samtliga förändringar av gymnasieorganisationens utbud uppdelat på skolenheter. De förändringar som genomförs i nämndens utbud och dimensionering tar hänsyn till såväl ny lagstiftning för att möta elevernas efterfrågan och arbetsmarknadsbehov.

Med anledning av att ämnesplanerna har justerats i Gy 25 har gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ansökt om förnyelse hos Skolverket avseende särskild variant och estetisk riksrekryterande spetsutbildning. Utbildningarna bedrivs idag vid Malmö latinskola.

Med anledning av att hantverksprogrammet läggs ner har förvaltningen även behövt söka om tillstånd för att bedriva riksrekryterande utbildningar inom områdena finsnickeri och florist. Skolverkets beslut om ansökningarna ovan förväntas i början av september 2024.

Följande förändringar föreslås när det gäller nationella program.

- Vård- och omsorgsprogrammet flyttas från Universitetsholmen till Malmö Neptunigymnasium. Flytten gäller vård- och omsorgsprogrammet både lärlingsförlagt och skolförlagt.
- Finsnickeri och florist som riksrekryterande utbildningar förväntas starta på Universitetsholmens gymnasium (om Skolverket beviljar tillstånd). Utbildningarna kommer att vara lärlingsförlagda.



- Frisör och stylistprogrammet som är ett nytt program och delvis ersätter hantverksprogrammet, startar på Universitetsholmens gymnasium som en lärlingsförlagd utbildning.
- Pauliskolan som idag har en Bernadotteprofil inom samhällsvetenskapsprogrammet, avser att starta Bernadotte profil, det vill säga inriktning mot uniformsyrken, inom barn- och fritidsprogrammet. Bernadotte är en profil inom programfördjupningen vilket innebär att det blir aktuellt för åk 2. Beslutet fattas av rektor i samråd med utbildningschef.

### **Särskild variant och riksrekryterande estetisk spetsutbildning**

- Skolverket beviljade tillstånd den 9 augusti för antagning till fyra antagningsomgångar för de riksrekryterande estetiska spetsutbildningarna som Malmö latinskola bedriver. Skolan avser att fortsätta driva särskild variant naturvetenskap-musik, förutsatt att Skolverket beviljar tillstånd.

Malmö latinskola erbjuder precis som tidigare år det humanistiska programmet. Förutom Malmö latinskola erbjuds programmet endast på Olympiaskolan, Helsingborgs kommun, och Spykens gymnasium, Lunds kommun inom samverkansområdet. Eleverna går i hög utsträckning vidare till högskolestudier och även om programmet är litet bedömer Skolverket att det bör behålla nuvarande nivå.

### **Introduktionsprogram**

Enligt 17 kap. 2 § skollagen finns följande introduktionsprogram (IM) – programinriktat val, yrkesintroduktion, individuellt alternativ och språkintroduktion.

#### **Programinriktat val**

Programinriktat val syftar till att elever ska få en utbildning som är riktad mot ett visst nationellt program och de så snart som möjligt ska kunna antas till det nationella programmet. Programinriktat val kan utformas för en grupp elever vilket innebär att utbildningen ska utformas i förväg och vara sökbar. Programmet kan även användas för enskilda elever på högskoleförberedande program.

#### **Yrkesintroduktion**

Yrkesintroduktion syftar till att elever ska få en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller ska leda till studier på ett yrkesprogram. Yrkesintroduktion kan precis som programinriktat val erbjudas för en grupp elever och för enskilda elever.

Yrkespaketet består av en kombination av kurser på gymnasial nivå som ska matcha de kompetenskrav som arbetsmarknaden ställer för att kunna anställa personer inom ett specifikt yrke eller yrkesområde. Yrkespaketet är kortare utbildningar som i sig inte leder till en yrkesexamen men som kan kombineras med yrkesintroduktion. Avsikten är även att de ska kunna fungera som påbyggbara utbildningar som stegvis kan leda till en examen både inom gymnasieskola och vuxenutbildning.



### **Individuellt alternativ**

Individuellt alternativ syftar till att elever ska gå vidare till yrkesintroduktion, annan fortsatt utbildning eller arbetsmarknaden. Individuellt alternativ erbjuds som enskilda platser på samtliga kommunala skolor för att möjliggöra individuella lösningar. I vissa fall är eleven inkluderad i en klass på ett nationellt program, i andra fall bildar elever med liknande behov en grupp, ibland kopplad till ett nationellt program eller ett annat introduktionsprogram. Planeringen kan vara ett- eller flerårig. Antagning och skolplacering sker utifrån elevens behov. Ansökan kan också göras till profiler inom programmet kopplat till särskild skola och med tre- till fyraårig planering.

### **Språkintröduktion**

Språkintröduktion syftar till att ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilken möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning. Språkintröduktion utformas för enskilda elever och erbjuds på nybörjar- och fortsättningsnivå där den senare kan profileras mot nationellt program.

### **Programorganisation IM**

Det förslag om gymnasieorganisation 2025/2026 gällande utbud av introduktionsprogram på skolenheter som nu läggs fram till nämnden omfattar följande förändringar utifrån slutlig gymnasieorganisation 2024/2025 (se bilaga 1).

- Vård- och omsorgsprogrammet som lärlingsliknande utbildning ska erbjudas på Malmö Neptunigymnasium för att säkerställa utbildningskvalitet och effektiv användning av resurser. Detta då vård- och omsorgsprogrammet som nationellt program flyttas från Universitetsholmens gymnasium till Malmö Neptunigymnasium.
- Finsnickeri och floristutbildningar ska erbjudas som programinriktat val vid Universitetsholmens gymnasium om tillstånd ges (lärlingsliknande utbildning).
- Frisör- och stylistprogrammet ska erbjudas som programinriktat val vid Universitetsholmens gymnasium (lärlingsliknande utbildning).

### **Ansvariga**

Elena Zukauskaitė Avdelningschef